Ministerie van Defensie

Postbus 20701 2500 ES Den Haag
de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2500 EA Den Haag

Ministerie van Defensie
Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Onze referentie
MINDEF20260059575

Bij beantwoording, datum, onze referentie en onderwerp vermelden.

Datum	28 september 2026
Betreft	Beantwoording schriftelijke vragen over de publieke beschikbaarheid van locatiegegevens van militaire en defensie gerelateerde infrastructuur

Geachte voorzitter,

Hierbij bied ik u, mede namens de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de minister van Economische Zaken en Klimaat, de minister van Klimaat en Groene Groei, de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, de beantwoording aan op de aanvullende schriftelijke vragen die op 16 en 22 juni 2026[1] zijn gesteld door de leden Van de Sanden (Fractie van de Sanden), Van Gasteren (Fractie van Gasteren), Beukering (Fractie Beukering) en Marquart Scholtz (BBB) over de publieke beschikbaarheid van locatiegegevens van militaire en defensiegerelateerde infrastructuur.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN DEFENSIE

Dilan Yeşilgöz-Zegerius

[1] Dit betreft de gestelde vragen met het kenmerk 252611 en 252612.

Beantwoording Schriftelijke Vragen 16 juni

Vraag 1
In de beantwoording d.d. 9 juni 2026, erkent de minister in antwoord 4 dat het afschermen van gevoelige gegevens via broneigenaren in een aantal gevallen is gebeurd, "maar niet afdoende". In antwoord 11 wordt het uitvaardigen van een circulaire evenwel afgewezen omdat er "al (proactief) gebruik gemaakt" wordt van de afschermingsmogelijkheid en er daarom "onvoldoende aanleiding" zou bestaan. Kan de regering uiteenzetten hoe een werkwijze die naar eigen zeggen niet afdoende is, tegelijkertijd voldoende grond kan vormen om van een bindend coördinerend instrument af te zien?

Antwoord 1
In antwoord 4 werd verwezen naar situaties voor juni 2026 waarin op ambtelijk niveau een kwetsbaarheid is gesignaleerd. Defensie heeft in juni 2026 via een formeel verzoek aan het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat toegelicht dat volgens analyse van Defensie de online beschikbaarheid van bepaalde militaire geo-informatie een risico vormde voor de nationale veiligheid. Hierdoor is direct een intensief overleg opgestart om de dataketens in kaart te brengen, de afscherming te toetsen aan de wettelijke kaders en af te wegen tegen andere risico's, zoals onbedoelde schade door bouwwerkzaamheden. In juli 2026 zijn bronhouders binnen en buiten Defensie verzocht om informatie te verwijderen of niet langer actief te publiceren. Hier is inmiddels gehoor aan gegeven en zijn resultaten geboekt, die bij vraag 3 nader worden toegelicht.

Omdat er direct sprake was van constructief overleg en uitvoering, ziet Defensie nog geen reden om de huidige werkwijze te wijzigen, wel om deze te versterken. Daarom heb ik onder meer opdracht gegeven tot het uitvoeren van een extern onderzoek naar de online aanwezigheid van militaire geo-informatie. Onderzoeksresultaten zijn naar verwachting voorjaar 2027 beschikbaar. Daarnaast is de afspraak gemaakt dat ik sneller wordt geïnformeerd over eventuele kwetsbaarheden die moeilijk zijn op te lossen op ambtelijk niveau, zodat sneller een besluit kan worden genomen.

De in de eerdere beantwoording bedoelde circulaire zag specifiek op de proactieve toepassing van de uitzonderingsgrond 'veiligheid van de Staat' uit artikel 5.1, eerste lid, onder b, van de Woo. Uit de inmiddels uitgevoerde analyse blijkt dat de ontsluiting van de hier aan de orde zijnde militaire geo-informatie voor een belangrijk deel haar grondslag vindt in sectorale wet- en regelgeving en niet in de Woo. Een circulaire over de toepassing van de Woo biedt daarom voor deze gegevens geen afdoende oplossing. In de huidige werkwijze wordt per gegevensketen in afstemming met andere departementen gekeken naar de juridische grondslag en welke maatregelen ter afscherming genomen kunnen worden. De interdepartementale werkgroep Openbaarheid en Nationale Veiligheid onder leiding van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties werkt bovendien aan een rijks brede beleidslijn en afwegingskader.

Vraag 2
Indien de regering erkent dat de huidige, vrijblijvende benadering — door de minister zelf gekenschetst als een "bewustwordingsproces" — niet afdoende is gebleken: op grond van welke feiten verwacht zij dat voortzetting van diezelfde benadering tot een ander resultaat zal leiden? Welk objectief criterium hanteert de regering om vast te stellen wanneer het moment is bereikt waarop een circulaire of een besluit van de ministerraad wél aangewezen is?

Antwoord 2
De huidige aanpak is niet vrijblijvend. Het is noodzakelijk om de geconstateerde risico's met urgentie terug te dringen en daartoe worden zowel directe als structurele maatregelen toegepast. Ten eerste wordt interdepartementaal samengewerkt om de (veiligheids)risico's van de huidige publicaties te analyseren, opnieuw af te wegen en eventueel te depubliceren op basis van een defensierisicoanalyse. Inmiddels zijn diverse concrete resultaten geboekt, welke worden toegelicht bij vraag 3. Ten tweede is Defensie bezig om meer structurele monitoring in te richten ten aanzien van de online aanwezigheid van defensiegevoelige infrastructuurgegevens, en blijft hierop proactief actie ondernemen. Ten derde werkt de interdepartementale werkgroep Openbaarheid en Nationale

Veiligheid onder leiding van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan het opstellen van een nieuwe beleidslijn en een afwegingskader, zodat risico's voorafgaand aan publicatie integraal worden afgewogen en de noodzaak voor correcties achteraf afneemt.

Momenteel leidt het eerste spoor al tot verschillende concrete resultaten, die in de beantwoording van vraag 3 zijn toegelicht. Het al dan niet bereiken van concrete resultaten is het belangrijkste criterium om te beoordelen of de huidige aanpak werkt.

Vraag 3
Kan de minister van Defensie kwantitatief inzicht geven in de stand van zaken: in hoeveel gevallen zijn defensiegevoelige infrastructuurgegevens inmiddels gedepubliceerd of afgeschermd, in hoeveel gevallen is dat verzocht maar nog niet uitgevoerd, en in hoeveel gevallen is nog geen verzoek gedaan? Indien de minister dit overzicht niet openbaar kan verstrekken, is zij dan bereid de Kamer hierover vertrouwelijk te informeren?

Antwoord 3
In overleg met andere departementen zijn maatregelen genomen om informatie over militaire infrastructuur af te schermen. Hieronder volgt een generiek beeld van de voortgang. Hierbij hanteer ik een driedeling: (1) informatie die al offline is gehaald of dat zeer binnenkort zal gaan, (2) informatie die meer tijd kost om te bepalen wat er precies offline kan en (3) informatie die niet offline wordt gehaald vanwege andere veiligheidsbelangen. Ik geef hieronder direct een update per categorie.

1) *Al offline*: Er is bij de netbeheerders een verwijderingsverzoek ingediend voor het offline halen van gegevens over aansluitingen van infrastructuur op defensieterreinen. De netbeheerders hebben bevestigd dat zij de gevraagde gegevens hebben verwijderd van hun publieke websites. Daarnaast heeft Defensie ten aanzien van de pijpleidingen die in eigen beheer zijn een restrictief publicatiebeleid geïmplementeerd. Dit houdt in dat binnen de kaders van de Omgevingswet gevoelige technische details niet langer gedeeld worden of enkel inzichtelijk zijn voor bevoegde instanties, zoals veiligheidsdiensten. Beperking van publicatie van gegevens in het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) is onderdeel van deze aanpak. Momenteel wordt het Informatiemodel Externe Veiligheid aangepast zodat rubricering van gegevens in het REV vanaf november structureel mogelijk wordt. In de tussentijd wordt gewerkt aan tijdelijke maatregelen om gevoelige gegevens af te schermen. Met deze stappen zijn de door Defensie hoogst geprioriteerde militaire geo-data succesvol afgeschermd.

2) *Nog te beoordelen*: Hoge resolutie lucht- en satellietfotografie van defensielocaties is onwenselijk, maar complexer om in te dammen. Dit komt onder meer door het grote aantal commerciële aanbieders en doordat satellietfotografie buiten Nederlandse jurisdictie valt. Momenteel wordt onderzocht of het (gedeeltelijk) intrekken van het verlof luchtfotografie in combinatie met gerichte verzoeken aan publicatieportalen van lucht- en satellietbeelden effectief kan zijn om online beschikbaarheid van hoge resolutie beelden van defensie-infrastructuur te reduceren.

3) Een derde categorie betreft informatie die *online moet blijven*, omdat verwijdering bijvoorbeeld andere veiligheidsrisico's veroorzaakt. Zo kan het volledig afschermen van informatie over vervoer en opslag van gevaarlijke stoffen de kans op onbedoelde schade door bijvoorbeeld bouwwerkzaamheden vergroten en de effectiviteit van de reactie bij calamiteiten verminderen.

Vraag 4
In antwoord 8 van de beantwoording zegt de minister toe, de Kamer schriftelijk te informeren

"zodra" de registers van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat zijn aangepast. Een toezegging zonder termijn is geen toezegging maar een intentie. Is de minister bereid de Kamer uiterlijk 1 juli 2026 de toegezegde brief te doen toekomen, waarin per register wordt aangegeven*: (i) welke aanpassingen zijn doorgevoerd, (ii) op welke juridische grondslag, en (iii) welke gegevens nog niet zijn afgeschermd, met daarbij een tijdpad*? Zo nee, welke termijn acht de minister dan wél haalbaar, en waarom?

Antwoord 4
De betreffende registers zijn grotendeels aangepast conform de verzoeken van Defensie. Meerdere dataproducten zijn in beheer van de netbeheerders, die hebben bevestigd dat de gevraagde informatie offline is gehaald. Daarnaast heeft Defensie ten aanzien van de pijpleidingen die in eigen beheer zijn een restrictief publicatiebeleid geïmplementeerd. Dit zijn belangrijke stappen voorwaarts.

Het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) is in beheer bij Infrastructuur en Waterstaat waarbij Defensie de brondata aanlevert. Momenteel wordt het Informatiemodel Externe Veiligheid aangepast waardoor rubricering structureel toegepast kan worden. Deze aanpassing wordt naar verwachting in november vastgesteld en daarna volgt technische implementatie. Totdat de definitieve technische oplossing is geïmplementeerd werken IenW (Rijkswaterstaat) en Defensie intensief samen aan een oplossing om in de tussentijd betreffende informatie zo snel mogelijk af te schermen. Na realisatie van deze stap zijn de meest gevoelige infrastructuurgegevens offline. Ik zal uw kamer hierover informeren.

Vraag 5
In antwoord 6 van de beantwoording stelt de minister dat het instellen van een formele overlegstructuur met aangewezen hoofdeigenaar "niet voor 1 juni" kon worden afgerond. Op welke datum kan de Kamer een concreet voorstel voor een dergelijke structuur, inclusief aanwijzing van een hoofdeigenaar met taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, tegemoetzien?

Antwoord 5
De minister heeft in antwoord 6 laten weten dat voor het opzetten van een formele overlegstructuur met een aangewezen hoofdeigenaar geen aanleiding was en bovendien vóór 1 juni 2026 niet haalbaar. Een bepalende bewindspersoon kan publicatie-beslissingsmacht over alle departementen heen niet dragen zonder de wettelijke verantwoordelijkheden van de afzonderlijke departementen en bronhouders te ondermijnen.

De samenwerkingsstructuur die nu is ingericht met de verschillende departementen leidt momenteel tot resultaat. Defensie monitort op de online aanwezigheid van militaire geo-data en laat hier een extern onderzoek naar uitvoeren, waarvan de resultaten begin 2027 worden opgeleverd. Daarbij heb ik opdracht gegeven om eventuele blokkades in het offline halen van gegevens sneller aan mij bekend te stellen zodat gepaste actie kan worden genomen. Parallel daaraan werkt de interdepartementale werkgroep Openbaarheid en Nationale Veiligheid onder leiding van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan een rijksbrede beleidslijn en afwegingskader.

Vraag 6
Welke bewindspersoon draagt, in afwachting van die structuur, de coördinerende verantwoordelijkheid voor defensiegevoelige gegevens die bij andere bestuursorganen berusten? Indien het antwoord luidt dat deze verantwoordelijkheid thans bij geen enkele bewindspersoon eenduidig belegd is: hoe verhoudt zich dat tot de grondwettelijke verantwoordelijkheid van de regering voor de veiligheid van de staat?

Antwoord 6: Voor informatie over militaire infrastructuur draag ik als minister van Defensie de verantwoordelijkheid. Ik informeer andere bestuursorganen die informatie publiceren welke publicaties een risico vormen en waarop maatregelen moeten worden toegepast. De uitvoering van de maatregelen ligt bij het betreffende ministerie en de daarbinnen aangewezen

uitvoeringsorganisaties. Zij maken als bestuursorgaan een weloverwogen keuze, op basis van relevante wet- en regelgeving, zoals de Wet open overheid.

Deze departementale verantwoordelijkheid is noodzakelijk omdat ieder ministerie de zeggenschap heeft over de eigen systemen en registers en de daarbij passende beveiligingsmaatregelen. In de huidige samenwerkingsvorm is dit effectief en leidt tot resultaat. Indien er blokkades optreden op ambtelijk niveau dan is afgesproken dat dit sneller bij mij onder de aandacht wordt gebracht, zodat het direct op het juiste niveau kan worden geadresseerd.

Vraag 7
Uit antwoord 3 van de beantwoording blijkt dat het probleem medio 2025 ambtelijk is gesignaleerd; de interdepartementale werkgroep "Openbaarheid en nationale veiligheid" is evenwel pas in maart 2026 opgericht. In antwoord 6 stelt de minister dat voor een overlegstructuur "geen aanleiding" was. Kan de minister een feitelijke tijdlijn verstrekken van alle stappen die tussen medio 2025 en maart 2026 zijn gezet, met vermelding van de momenten waarop de betrokken bewindspersonen zijn geïnformeerd?

Antwoord 7
In de zomer van 2025 zijn signalen over de risico's van (het combineren van) openbare bronnen ambtelijk gedeeld en is de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hierover geïnformeerd. Dit betrof een eerste analyse en geen verzoek tot verwijdering van bepaalde gegevens. Vervolgens is Defensie in kaart gaan brengen welke informatie risicovol wordt geacht, onder andere in samenwerking met de MIVD. Tegelijk is op ambtelijk niveau aandacht en actie gevraagd voor het onderwerp en is de politieke urgentie toegenomen. Dit heeft in juni 2026 geleid tot gerichte verzoeken tot verwijdering van bepaalde gegevens door Defensie aan bronhouders in samenwerking met andere departementen.

Tegelijkertijd heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in oktober 2025 de interdepartementale werkgroep Openbaarheid en Nationale Veiligheid geïnitieerd. De formele start van de werkgroep was in maart 2026. De werkgroep ontwikkelt een rijksbrede beleidslijn die Q1 wordt opgeleverd en vervolgens verder uitgewerkt.

Vraag 8
Is de minister-president, dan wel de ministerraad, vóór maart 2026 over deze problematiek geïnformeerd? Zo ja, wanneer en met welk gevolg? Zo nee, hoe beoordeelt de regering dat een vraagstuk dat naar het oordeel van de minister van Defensie de nationale veiligheid raakt, gedurende ruim een half jaar niet op het hoogste politieke niveau is geadresseerd?

Antwoord 8
De minister-president en de ministerraad zijn vóór maart 2026 niet over deze specifieke problematiek geïnformeerd, omdat hier geen aanleiding voor bestond.

Medio 2025 was er sprake van signalen over mogelijke risico's, maar er was op dat moment nog geen volledig en scherp beeld van de exacte omvang en de concrete kwetsbaarheden. De signalering van 'mogelijke risico's' zonder nadere concretisering is in zichzelf geen reden de ministerraad te informeren.

Vraag 9, 10 en 11 worden hieronder herhaald en vervolgens in gezamenlijkheid beantwoord.
Vraag 9
In antwoord 9 en antwoord 12 van de beantwoording stelt de minister "vooralsnog geen juridische tegenstrijdigheid" te hebben gesignaleerd, terwijl zij in dezelfde adem meedeelt dat "de juridische analyse nog loopt". Wanneer is de juridische analyse afgerond en is de regering bereid deze analyse — inclusief de beoordeling van de bevoegdheidsverdeling — integraal met de Kamer te delen?

Vraag 10
In antwoord 9 van de beantwoording erkent de minister dat bijzondere openbaarmakingsregimes in sectorale wetgeving bepalingen kunnen bevatten waarvan openbaarmaking een risico vormt voor de nationale veiligheid, en dat dit "in sommige gevallen mogelijk een wetswijziging" vergt. Welke

sectorale wetten — waaronder in ieder geval de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (WIBON) — worden in dit kader doorgelicht, en op welke termijn informeert de regering de Kamer over de uitkomst, inclusief eventuele voornemens tot wetswijziging?

Vraag 11
Erkent de regering dat haar eigen antwoord 9 — waarin de mogelijkheid van noodzakelijke wetswijzigingen wordt onderkend — de facto bevestigt dat het samenstel van wettelijke publicatieplichten en de veiligheidsplicht van de staat ten minste op onderdelen niet sluitend is geregeld? Zo nee, hoe kwalificeert de regering een situatie waarin sectorale publicatieplichten openbaarmaking voorschrijven van gegevens waarvan de regering zelf vaststelt dat depublicatie per direct geboden is?

Antwoord 9, 10, 11
Defensie werkt aan een juridische analyse die in kaart moet brengen welke relevante wet- en regelgeving voorhanden is om openbaarmaking van (infrastructurele) gegevens te voorkomen, dan wel te beperken, als dat vanuit defensieperspectief noodzakelijk is voor de nationale veiligheid. Het gaat om een verscheidenheid van relevante wet- en regelgeving waardoor het noodzakelijk is om samen met andere departementen de analyse zorgvuldig aan te lopen. Hierbij wordt onder meer aandacht besteed aan de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken, de Wet open overheid, de Wet basisregistratie grootschalige topografie, de Energiewet en de Omgevingswet. De Landsadvocaat draagt bij aan deze analyse. Deze juridische analyse wordt momenteel afgestemd met de betrokken ministeries.

Een voorlopig eerste beeld uit de lopende analyse, is dat de relevante wet- en regelgeving in beginsel ruimte biedt om op grond van nationale veiligheid een andere afweging te maken en hiermee openbaarmaking te voorkomen, dan wel te beperken. Dit geldt in ieder geval voor die zaken die nu prioritair zijn, zoals de netbeheerders. Voor informatie die valt onder het openbaarheidsregime van de Wet open overheid is een beroep mogelijk op de wettelijke uitzonderingsgrond voor de veiligheid van de Staat of het risico op sabotage. Uit het voorlopig eerste beeld van de lopende analyse blijkt ook dat de Omgevingswet de mogelijkheid kent om afdeling 3.4 Awb voor omgevingsvergunningen buiten toepassing te laten als nationale veiligheidsbelangen dat eisen. Op dit moment wordt in samenspraak met de betrokken departementen verkend of deze mogelijkheid met een wetswijziging ook voor projectbesluiten tot stand kan worden gebracht, waarbij de systematiek van kerninstrumenten van de Omgevingswet zoveel mogelijk wordt gevolgd. Mocht uit het vervolg van de analyse naar voren komen dat er nog nadere wet- en regelgeving aangevuld, dan wel gewijzigd dient te worden, dan zal daar prioriteit aan gegeven worden.

Gelet op de gevoelige aard van deze juridische analyse, kan deze enkel in vertrouwelijkheid met de Kamer worden gedeeld zodra deze gereed is. De verwachting is dat het definitieve advies dit najaar gereed zal zijn. Ik hecht eraan op te merken dat gerichte acties om defensiegevoelige gegevens op het open internet waar nodig te verwijderen of te verminderen parallel hieraan plaatsvindt.

Vraag 12
In antwoord 14 van de beantwoording stelt de minister dat de liggingsdata “geen officiële rubricering” hebben en dat de NAVO “derhalve” geen bezwaar aantekent. Deze leden constateren dat het ontbreken van rubricering hier niet als geruststelling kan dienen: het is nu juist de oorzaak van het probleem dat aanleiding gaf tot deze vragen. Deelt de regering de opvatting dat de

afwezigheid van rubricering een te herstellen omissie is, en geen rechtvaardiging voor publieke beschikbaarheid?

Antwoord 12
Ik deel de opvatting dat (het ontbreken van) een officiële rubricering op zichzelf geen rechtvaardiging is voor publieke beschikbaarheid. Voor het Register Externe Veiligheidsrisico's zit de grondslag in de Omgevingswet. De publicatie van de ligging van het (militair) buisleidingensysteem dient namelijk een maatschappelijke functie: het ondersteunt de planning van ruimtelijke ordening, het voorkomt graafschade en conflicten met bouwactiviteiten. Het volledig afschermen van de liggingsdata wordt daarom vanuit veiligheidsoogpunt onverstandig geacht. Via rubricering kan wel de hoeveelheid gepubliceerde informatie beperkt worden.

Met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wordt gewerkt aan aanpassing van het informatiemodel van het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) waardoor rubricering van de huidige en aan te leveren gegevens structureel door de bronhouder kan worden gedaan. Naar verwachting wordt deze aanpassing in november vastgesteld en daarna technisch geïmplementeerd. Momenteel wordt gewerkt aan een tijdelijke oplossing om informatie in de tussentijd vast af te schermen.

Vraag 13
Is de regering bereid te (laten) beoordelen of liggingsdata van kritieke defensie-infrastructuur, waaronder het Central Europe Pipeline System, alsnog dienen te worden gerubriceerd dan wel anderszins een beschermingsregime dienen te krijgen dat publicatie via registers van andere bestuursorganen uitsluit? Zo ja, op welke termijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 13
Ja, Defensie is vanaf juli begonnen met een restrictiever publicatieregime, waar het defensie pijpleidingen-netwerk ook onder valt. Als gevolg van dit regime zal een groot deel van de informatie over de defensiepijpleidingen als gerubriceerd worden aangemerkt. Hierbij de kanttekening dat Defensie van mening is dat liggingsdata –binnen een bepaalde bandbreedte- ongerubriceerd moet blijven om de risico's op ongelukken, zoals graafschade, te verkleinen. Onbedoelde schades komen in een dichtbebouwd land als Nederland regelmatig voor, en kunnen verstrekkende gevolgen hebben. Een zekere mate van vindbaarheid beschermt het pijpleidingen netwerk tegen onbedoelde schades.

Vraag 14
Kan de regering de Kamer informeren over het mandaat, de samenstelling en het tijdpad van de interdepartementale werkgroep "Openbaarheid en nationale veiligheid"? Op welke datum dient de overheidsbrede beleidslijn gereed te zijn, en wordt deze beleidslijn aan beide Kamers voorgelegd alvorens te worden vastgesteld?

Antwoord 14
De interdepartementale werkgroep Openbaarheid en Nationale Veiligheid onder leiding van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, als stelselverantwoordelijke voor het openbaarheidsbeleid (waaronder data), bestaat uit vertegenwoordigers van zowel ministeries als uitvoeringsorganisaties. Daarnaast zijn diverse organisaties met expertise op het terrein van nationale veiligheid en openbaarheid bij de werkzaamheden betrokken. De oplevering van de overheidsbrede beleidslijn staat gepland voor begin 2027. Na vaststelling van de stukken wordt de Kamer geïnformeerd.

Vraag 15
Is de regering bereid de Kamer halfjaarlijks — voor het eerst uiterlijk 1 oktober 2026 — te rapporteren over de voortgang van (i) de depublicatie van defensiegevoelige infrastructuurgegevens,

(ii) de juridische analyse en eventuele wetgevingstrajecten, en (iii) de inrichting van de formele overlegstructuur met hoofdeigenaar?

Antwoord 15
Ik zal de Kamer voor het kerstreces 2026 schriftelijk informeren over de voortgang van de depublicatie van defensiegevoelige infrastructuurgegevens die onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Defensie vallen, maar vooralsnog niet met een halfjaarlijkse rapportage. Daarnaast zal Defensie een extern onderzoek laten uitvoeren ten aanzien van de online beschikbaarheid van defensiegevoelige infrastructuurgegevens. De uitkomsten zal ik met de Kamer delen, volgens de huidige planning in het voorjaar van 2027.

Beantwoording Schriftelijke Vragen 22 juni

Vraag 1
Heeft de minister van Defensie expliciet verzocht aan het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat de in haar antwoord aan de Eerste Kamer der Staten-Generaal van 9 juni 2026 genoemde vertrouwelijke militaire informatie “per direct” te verwijderen?

Antwoord 1
Ja, beide ministeries zijn hiertoe verzocht.

Vraag 2
Zo ja, wanneer en hoe is dit gebeurd en waarom is aan dat verzoek niet onmiddellijk gevolg gegeven? Was de minister-president hiervan op de hoogte en heeft hij zich met deze kwestie bezig gehouden aangezien dit immers een zaak van nationale veiligheid betreft.

Antwoord 2
Op 11 juni 2026 heeft Defensie via een ambtelijk verzoek beide ministeries, Economische Zaken en Klimaat en Infrastructuur en Waterstaat, verzocht de defensiegevoelige infrastructuurgegevens per direct te verwijderen. Na ontvangst van dit verzoek is direct een analyse uitgevoerd om de volledige dataketens in kaart te brengen, de wettelijke kaders voor afscherming te toetsen en de afweging te maken tussen nationale veiligheidsrisico’s en andere maatschappelijke belangen, zoals het voorkomen van graafschade. Deze voorbereidende fase was noodzakelijk om te waarborgen dat de depublicatie op een juridisch correcte en technisch beheersbare manier kon worden uitgevoerd. Gevolg is dat daardoor de informatie niet onmiddellijk offline werd gehaald.
In juli 2026 zijn vervolgens de relevante bronhouders, zowel binnen als buiten Defensie, formeel aangeschreven met de opdracht de betreffende gegevens te verwijderen of niet langer openbaar te maken. Deze opdrachten zijn inmiddels opgevolgd en voor het Register Externe Veiligheidsrisico’s (REV) in uitvoering.

De minister-president is in een eerder stadium niet over deze specifieke afstemming geïnformeerd, omdat er geen aanwijzingen waren voor een concrete of acute dreiging tegen deze infrastructuur.

Vraag 3
Kan de regering uiteenzetten welke juridische analyses zijn verricht voordat door de minister van Defensie werd besloten dat en welke informatie over vitale en militaire infrastructuur direct diende te worden verwijderd, welke ministeries daarbij betrokken waren en op welke wettelijke grondslagen deze afwegingen zijn gebaseerd?

Antwoord 3
Voorafgaand aan het verzoek tot verwijdering heeft Defensie een veiligheidsappreciatie gemaakt van de online beschikbare gegevens. Het betreft hierbij civiele vitale infrastructuur die zich op defensielocaties bevindt (dus onder de verantwoordelijkheid van Defensie) en defensie-pijpleidingen. Het verzoek tot verwijdering gaf daarbij aanleiding tot direct overleg tussen Defensie en andere betrokken ministeries. Zoals bij vraag 2 genoemd is in deze interdepartementale afstemming gezamenlijk geconcretiseerd welke data verwijderd of verminderd moet worden en welke juridische grondslagen hierbij van belang zijn. Zowel de veiligheidsanalyse als de juridische analyse wordt momenteel voortgezet om de reikwijdte van de risico’s en relevante wet- en regelgeving steeds vollediger in kaart te brengen.

Vraag 4
Welke minister of ministers waren ten tijde van het verzoek van Defensie bestuurlijk verantwoordelijk voor de besluitvorming over het al dan niet onmiddellijk afschermen van de betreffende gegevens en hoe is de komende coördinatie tussen de betrokken departementen vormgegeven?

Antwoord 4
De ministers van Defensie, Economische Zaken en Klimaat, Klimaat en Groene Groei, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zijn bestuurlijk verantwoordelijk voor kritische infrastructuurdata die als eerste moest worden afgeschermd. De data is verspreid over meerdere ministeries en uitvoeringsorganisaties, waarbij verschillende registers en publicatieportalen een rol spelen. Defensie, betrokken ministeries en de bronhouders coördineren het afschermen van de geo-data gezamenlijk. Dit heeft ertoe geleid dat een belangrijk deel van de desbetreffende gevoelige geo-data niet langer op het open internet wordt gepubliceerd.

Ten aanzien van defensiegevoelige infrastructuurgegevens zal Defensie zelf de eigen risicoanalyse blijven bijwerken en proactief verzoeken uitzetten tot afscherming van defensiegevoelige infrastructuurgegevens. Defensie informeert andere bestuursorganen die informatie publiceren welke publicaties een risico vormen en waarop maatregelen moeten worden toegepast. De uitvoering van de maatregelen ligt bij het betreffende ministerie en de daarbinnen aangewezen uitvoeringsorganisaties. Eventuele blokkades bij het afschermen als gevolg van interdepartementale afstemming worden direct geëscaleerd, indien nodig op het niveau van de ministerraad. Daarnaast wordt de coördinatie tussen de betrokken departementen onder meer versterkt door de interdepartementale werkgroep Openbaarheid en Nationale Veiligheid onder leiding van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, als stelstelverantwoordelijke voor het openbaarheidsbeleid.

Vraag 5
Welk departement en/of directie heeft besloten om het verzoek van de minister van Defensie niet onmiddellijk uit te voeren?

Antwoord 5
Hiervan is geen sprake geweest. Het verzoek van Defensie leidde direct tot een geïntensiveerd overleg met betrokken ministeries om de dataketens in kaart te brengen, afscherming te toetsen aan wettelijke kaders en een afweging te maken met andere risico’s, zoals onbedoelde schade door bouwwerkzaamheden. Dit is gevolgd door gerichte verzoeken en daadwerkelijk afscherming van gegevens, zoals de eerdergenoemde data van de netbeheerders die per 24 augustus 2026 offline is gehaald. Voor het afschermen van data in het Register Externe Veiligheidsrisico’s (REV) wordt vanaf november rubricering van data via het Informatiemodel Externe Veiligheid gefaciliteerd. Momenteel wordt gewerkt aan een tijdelijke oplossing om informatie in de tussentijd af te schermen. Defensie is als bronhouder zelf verantwoordelijk voor de data die in het register wordt aangeleverd, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is verantwoordelijk voor het beheer van het register.

Vraag 6
Acht de regering het wenselijk dat een verzoek van de minister van Defensie die primair verantwoordelijk is voor de nationale veiligheid en de bescherming van militaire infrastructuur eerst door andere departementen wordt afgewogen alvorens al dan niet tot uitvoering wordt overgegaan?

Antwoord 6
Als minister van Defensie ben ik primair verantwoordelijk voor de nationale veiligheid en de bescherming van militaire infrastructuur. Een dergelijk verzoek wordt door mij eerst onder de

aandacht gebracht van de relevante ministeries zodat een gezamenlijke afstemming kan plaatsvinden.

Bij een acuut en concreet veiligheidsrisico is het uitgangspunt om direct maatregelen te nemen om de veiligheid te waarborgen, maar hiervoor was geen concrete aanwijzing. Het gaat in het geval van defensiegevoelige infrastructuurgegevens niet om een keuze tussen nationale veiligheid en andere belangen, maar om een integrale afweging van verschillende veiligheidsrisico's. Het volledig afschermen van bepaalde gegevens kan nieuwe risico's creëren voor de publieke veiligheid, zoals bij de inzet van hulpdiensten tijdens een crisis. Door deze risico's in samenhang te beoordelen, wordt de meest effectieve vorm van veiligheidsborging voor Nederland gerealiseerd. Daarbij moet altijd beoordeeld worden op welke juridische grond informatie mogelijk moet worden uitgezonderd van openbaarmaking.

Vraag 7
Welke concrete belangen rechtvaardigden het voortgezet online beschikbaar houden van de informatie gedurende de periode tussen het verzoek van Defensie en de uiteindelijke verwijdering?

Antwoord 7
Kennis over de aanwezigheid van defensiegevoelige infrastructuur kan deze netwerken ook beschermen tegen ongewenste incidenten, zoals bijvoorbeeld door bouwwerkzaamheden. Daarnaast kan schade aan bijvoorbeeld een kerosinepijpleiding verstrekkende gevolgen hebben voor de omgeving.

Vraag 8
Wegen deze belangen zwaarder dan het belang van de nationale veiligheid. Kunt u dit gemotiveerd toelichten?

Antwoord 8
Aangezien de militaire infrastructuur van groot belang is voor de veiligheid van Nederland, moet deze waar mogelijk afgeschermd worden. Beperkte openbaarheid kan tegelijk ook bijdragen aan veiligheid. Onbedoelde schades aan infrastructuur komen regelmatig voor in Nederland. Het afschermen van deze gegevens moet dan ook gebeuren zonder andere onacceptabele risico’s te introduceren. Het gaat er dus om dat we verschillende vormen van veiligheidsrisico's in samenhang beoordelen, zoals ook in het antwoord op vraag 7 is toegelicht.

Vraag 9
Is gedurende deze periode een expliciete risicoanalyse gemaakt van de gevolgen van het online beschikbaar blijven van de informatie? Zo ja, kan deze analyse vertrouwelijk met de Staten-Generaal worden gedeeld?

Antwoord 9
Defensie heeft een analyse gemaakt van de online gegevens die het meest risicovol zijn voor defensielocaties en gerelateerde infrastructuur. Deze analyse wordt doorlopend bijgewerkt. Een recente versie kan vertrouwelijk worden gedeeld.

Vraag 10
Heeft de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) inzake deze kwestie advies uitgebracht? Zo ja, welk advies, zo nee, waarom niet? Is de Landsadvocaat gevraagd om hierover advies uit te brengen? Zo ja, welk advies, zo nee, waarom niet.

Antwoord vraag 10

De NCTV neemt deel aan de klankbordgroep van de interdepartementale werkgroep 'Openbaarheid en Nationale Veiligheid'. De NCTV heeft op dit moment nog geen specifiek advies uitgebracht over deze individuele kwestie.

De Landsadvocaat is betrokken bij deze kwestie en draagt bij aan de juridische analyse die nu in samenspraak met en de betrokken departementen nader wordt uitgewerkt.

Vraag 11
Was er binnen de rijksoverheid verschil van inzicht tussen Defensie enerzijds en de ministeries van Economische Zaken respectievelijk Infrastructuur en Waterstaat anderzijds over het al dan niet verwijderen van openbaar gemaakte geheime militaire infrastructuurgegevens? Zo ja, waaruit bestond (of bestaat) dat verschil van inzicht precies?

Antwoord 11
Nee, er is geen sprake van een verschil van inzicht. Wij zijn het erover eens dat de huidige geopolitieke situatie een heroverweging noodzaakt van welke defensiegevoelige informatie wij publiceren en op welke wijze dit gebeurt.

Vraag 12
De regering antwoordt de Kamer – in dit geval bij monde van de minister van Defensie – steeds als één orgaan. Kan de minister-president aangeven welk kabinetsstandpunt uiteindelijk leidend was/is en kunnen alle verantwoordelijke ministers zich hiermee verenigen?

Antwoord 12
Er is een breed gedragen inzicht dat zowel de bescherming van de nationale veiligheid als de fundamentele waarde van openbaarheid essentieel zijn.

Vraag 13
Indien de minister van Defensie kennelijk van oordeel is dat er sprake is van een acuut veiligheidsrisico, waarom is dan niet gekozen voor toepassing van het voorzorgsbeginsel: eerst depubliceren en vervolgens de juridische grondslag nader beoordelen? Weegt juridische zorgvuldigheid en/of transparantie dan zwaarder dan het belang van nationale veiligheid?

Antwoord 13
Bij een acuut en concreet veiligheidsrisico is het uitgangspunt altijd om direct maatregelen te nemen om de veiligheid te waarborgen. Echter zou het volledig offline halen van gegevens nieuwe veiligheidsrisico’s introduceren. Daarom zijn vanuit het voorzorgsbeginsel veiligheidsrisico’s getoetst en is geborgd dat afscherming van gegevens geen nieuwe onacceptabele risico’s introduceert.

Vraag 14
Bestaat er een nationaal protocol voor situaties waarin een bewindspersoon die verantwoordelijk is voor nationale veiligheid verzoekt om onmiddellijke afscherming van gevoelige/geheime informatie? Zo nee, acht de regering het wenselijk een dergelijk protocol alsnog vast te stellen?

Antwoord 14

Er zijn verschillende kaders, zoals het VIRBI (Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst Bijzondere Informatie) en de uitzonderingsgronden van de Woo, op grond waarvan het veiligheidsbelang kan worden meegewogen bij de publicatie van informatie. Deze kaders worden momenteel in kaart gebracht in de eerdergenoemde juridische analyse, waarvan het huidige beeld is dat deze voldoende grond geven voor het afschermen van defensiegevoelige infrastructuurgegevens. Daarom wordt op dit moment geen aanleiding gezien voor het instellen van een aanvullend protocol.

Vraag 15
Kan de regering uitsluiten dat gedetailleerde informatie over militaire installaties, brandstofvoorzieningen, communicatienetwerken, radarinstallaties en/of vitale defensieobjecten momenteel nog steeds via overheidsplatforms openbaar toegankelijk is?

Antwoord 15
Defensie stelt dat online beschikbaarheid van kritische infrastructuurgegevens van defensielocaties in augustus sterk is teruggebracht, onder meer door de netbeheerders. Tussen september en november volgen nog verschillende aanvullende maatregelen die de online beschikbaarheid van defensiegevoelige infrastructuur gegevens verder reduceren.

Het volledig offline halen van alle infrastructuurgegevens is niet wenselijk. Een zekere mate van bekendheid van de ligging van kritieke infrastructuur zoals buisleidingen beschermt deze infrastructuur tegen onbedoelde incidenten of verstoring. Belangrijk is wel dat er geen onnodige details kenbaar worden gemaakt en kwetsbare gegevens zoveel mogelijk in afgeschermde omgevingen worden geplaatst. Defensie gaat hier ten aanzien van de eigen infrastructuur proactief op monitoren en andere departementen waar nodig verzoeken tot verdere afscherming.

Vraag 16
Welke lessen trekt de regering uit deze casus voor de samenwerking tussen Defensie, Algemene Zaken, Economische Zaken en Infrastructuur en Waterstaat in een tijd waarin sabotage, hybride dreigingen en statelijke inmenging nadrukkelijk onderdeel vormen van het veiligheidsbeeld?

Antwoord 16
De betrokken ministers zijn van mening dat het vergroten van de weerbaarheid van Nederland een gezamenlijke prioriteit is. Dit betekent dat veel bewuster omgegaan moet worden met publicatie van defensiegevoelige gegevens op het open internet, en tegelijkertijd wel voldoende gegevens beschikbaar moeten blijven om onbedoelde schade te voorkomen en bij calamiteiten effectief te handelen. Een belangrijke les is dat de correcte classificatie en rubricering van informatie bij de bron essentieel is. Daarnaast is het belangrijk om realistisch te zijn: gegevens die eenmaal online staan of verzameld worden buiten de overheid om, zijn lastig om weer offline te krijgen.

De samenwerking tussen de betrokken ministeries is door deze kwestie verbeterd en leidt inmiddels tot concrete resultaten.

Vraag 17
Deelt de regering de opvatting dat bij twijfel over de verenigbaarheid van wettelijke openbaarmakingsverplichtingen met de bescherming van nationale veiligheid, tijdelijke afscherming van de informatie in beginsel de voorkeur verdient boven voortgezette publicatie totdat een juridische analyse is afgerond? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 17
Bij een concrete en acute dreiging met voldoende onderbouwd risico voor de nationale veiligheid verdient tijdelijke afscherming in beginsel de voorkeur.

Vraag 18
Welke rol heeft het ministerie van Algemene Zaken gespeeld bij de coördinatie van deze kwestie en op welk moment is de minister-president hierover geïnformeerd?

Antwoord 18

Het gesprek over deze kwestie is primair gevoerd tussen de ministeries van Defensie, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Infrastructuur en Waterstaat en Economische Zaken en Klimaat. Het ministerie van Algemene Zaken en de minister-president zijn daarbij niet betrokken.

Vraag 19
Indien een minister van Defensie aangeeft dat openbaar beschikbaar informatie een risico vormt voor de nationale veiligheid, op welke juridische grondslag kan uitvoeringsorganisatie of ander ministerie besluiten die informatie niet te verwijderen?

Antwoord 19
De minister van Defensie kan niet zelfstandig een ander ministerie opdracht geven om reeds gepubliceerde informatie uit het openbare register onmiddellijk af te schermen of te verwijderen. Verschillende wetten, zoals de Wet open overheid, bevatten een uitzonderingsgrond om informatie al dan niet af te schermen. De lopende juridische analyse wijst uit dat er voldoende juridische mogelijkheden zijn om een restrictief publicatieregime te hanteren. Inmiddels zijn in goed overleg verschillende verwijderingsverzoeken gerealiseerd zonder dat er sprake is van juridische blokkades. Wel moet er sprake zijn van een goede afweging, omdat publicatie in specifieke gevallen ook bij kan dragen aan maatschappelijke (veiligheids)belangen.

Vraag 20
Kan de regering uitsluiten dat vergelijkbare situaties zich ook ten aanzien van andere vitale infrastructuur voordoen, waaronder energievoorzieningen, telecommunicatienetwerken, drinkwater-infrastructuur, transport-infrastructuur en crisiscommunicatiesystemen? Zo nee, deelt de regering de opvatting dat dit op wijst dat het huidige wettelijke stelsel onvoldoende is toegerust gevoelige infrastructuur gegevens te beschermen tegen misbruik door statelijke factoren, sabotage of hybride dreigingen?

Antwoord 20
In de huidige geopolitieke realiteit kunnen risico's als gevolg van sabotage of hybride dreigingen tegen vitale infrastructuur nooit volledig worden uitgesloten. De bescherming van gevoelige gegevens heeft daarom de hoogste prioriteit. Het huidige wettelijke stelsel biedt met specifieke weigeringsgronden voor nationale veiligheid reeds belangrijke instrumenten, maar de dynamische dreiging vraagt om voortdurende scherpte.
Daarnaast kijkt de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid doorlopend naar de risico's voor de continuïteit van onze kritieke infrastructuur om de nationale weerbaarheid te verhogen.

Ministerie van Defensie

Aan	MINDEF
Van	CIO
Afgestemd met	DGB, CDS, HDFC, DJZ, DCO
In afschrift aan	STASDEF

TER BESLISSING

Datum
20 augustus 2026

Onze referentie
MINDEF20260059574

Opgesteld door
[redacted]
[redacted]@mindef.nl

Aantal bijlagen
1

Nota

Aanleiding
Op 16 en 22 juni 2026 zijn aanvullende vragen gesteld door de leden Van de Sanden, Van Gasteren, Beukering en Marquart Scholtz (BBB) over de publieke beschikbaarheid van locatiegegevens van militaire en defensiegerelateerde infrastructuur. Bijgevoegde Kamerbrief bevat de beantwoording van de schriftelijke vragen.

Geadviseerd besluit
U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met bijgevoegde beantwoording en deze aan de Kamer te verzenden.

Kernpunten
Recentelijk zijn meerdere artikelen gepubliceerd (o.a. NRC) en Kamervragen gesteld inzake de online beschikbaarheid van militaire geo-informatie, met name specifiek gericht op defensiegevoelige infrastructuurgegevens. Hoewel er op dit moment geen acute en concrete dreiging is gesignaleerd, vormt de online beschikbaarheid van deze gegevens wel degelijk een potentieel risico voor de betreffende Defensielocaties. De vragen van de kamer richten zich dan ook primair op de voortgang ten aanzien van depublicatie en de effectiviteit van interdepartementale samenwerking. Daarnaast gaan aantal vragen in op mogelijke juridische consequenties. Kernpunten hierbij zijn:

- Er is door Defensie een overzicht en een analyse gemaakt van gegevens die vanuit veiligheidsoverwegingen offline zouden moeten zijn.
- Er is een lopende juridische analyse waarvan de voorlopige conclusie is dat huidige wet- en regelgeving voldoende ruimte biedt voor het afschermen van kritieke gegevens van Defensie-infrastructuur. Deze analyse wordt momenteel breder gedeeld en aangescherpt met andere departementen. Verwachting is dat de analyse in het najaar gereed is.
- Er is en wordt intensief samengewerkt met IenW, EZK, Netbeheerders en bronhouders binnen Defensie om informatie beter af te schermen. Voortgang:
    - De netbeheerders hebben bevestigd dat de gegevens offline zijn gehaald voor 24 augustus. Defensie heeft dit bevestigd.
    - De bronhouders binnen Defensie zijn in juli gestart met implementatie van een restrictief publicatieregime, wat wil zeggen dat alleen minimale informatie ten aanzien van Defensie-infrastructuur gedeeld wordt via projectbesluiten en het Register Externe Veiligheidsrisico’s (REV).
    - Voor het REV is de implementatie om technische redenen complexer. Om informatie af te schermen die reeds gepubliceerd is in het REV, werkt Rijkswaterstaat in opdracht van IenW aan een technische aanpassing in het informatiemodel, waardoor rubricering vanaf november mogelijk wordt. Op de korte termijn wordt door Defensie en RWS gewerkt een tussenoplossing waarmee data eerder al offline kan, ook al

biedt het REV die technische mogelijkheid nu niet. Na rubricering zijn gevoelige technische details niet langer automatisch beschikbaar.
    - Volledige afscherming van locatiedata van Defensie-pijpleidingen is onwenselijk, aangezien enige bekendheid de pijpleiding beschermd tegen onbedoelde schade. Exacte liggingsdata wordt vermeden.
- Bovenstaande informatie had wat Defensie betreffende de hoogste prioriteit en het is zeer positief dat hier nu actie op is ondernomen, wat een trendbreuk is met voorgaande jaren. Tegelijkertijd is het belangrijk om scherp te hebben dat informatie die eenmaal online is gezet zeer snel verspreid raakt over duizenden servers en moeilijk is om weer volledig offline te halen. Daarnaast zijn er nog talrijke andere databronnen zoals hoge resolutie satellietbeelden van commerciële partijen die vanuit veiligheidsoogpunt een risico vormen. Defensie wil daarom komende tijd structureel aandacht gaan geven aan beter risicomanagement ten aanzien van de online beschikbaarheid van militaire geo-informatie. Onderdeel hiervan vormt het opstarten van een onafhankelijk onderzoek door een externe partij waarbij het doel is de resultaten begin volgend jaar gereed te hebben.
- De beantwoording van de gestelde vragen heeft eveneens plaatsgevonden in samenwerking met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Infrastructuur en Waterstaat en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De brieven zijn ‘mede namens’ deze ministeries geschreven.

Toelichting

Financiële overwegingen

Geen

Juridische overwegingen

Defensie werkt samen met de betrokken departementen aan een analyse van relevante wet- en regelgeving ten aanzien van de vraag of er mogelijkheden zijn om openbaarmaking van (infrastructurele) gegevens te voorkomen/beperken als dat vanuit Defensie perspectief noodzakelijk is voor de nationale veiligheid. Het eerste (niet definitieve) beeld is dat de relevante wet- en regelgeving voldoende mogelijkheden biedt om op grond van nationale veiligheid openbaarmaking te voorkomen/beperken. Op één punt wordt in samenspraak met de betrokken departementen een mogelijke wetswijziging verkend. Dit betreft de mogelijkheid om afdeling 3.4 Awb voor projectbesluiten buiten toepassing te laten als nationale veiligheidsbelangen dit vereisen.

Communicatie

Er is geen specifieke communicatie vereist

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

De persoonsgegevens van de steller en de ondertekenaar worden gelakt vanwege bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

DE CHIEF INFORMATION OFFICER

